

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
національної безпеки, права та
міжнародних відносин
01 вересня 2023, протокол № 8

Голова Вченої ради

Лариса СЕРГІЄНКО

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність»
освітньо-професійна програма «Правоохоронна діяльність»
факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра права та правоохоронної діяльності

Схвалено на засіданні кафедри
права та правоохоронної
діяльності
29 серпня 2023, протокол № 8

Завідувач кафедри

Іван ДРАГАН

Гарант освітньо-професійної
програми

Катерина КАТЕРИНЧУК

Розробники: д.ю.н., доцент, професор кафедри права та правоохоронної
діяльності Катерина КАТЕРИНЧУК

Житомир
2023-2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОКЗ4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 2

1. Пояснювальна записка

Метою атестації здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» є перевірка у здобувачів на базі отриманих теоретичних знань, професійних умінь і навичок з теорії і практики правотворчості та правозастосування, компетентностей, необхідних для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної правоохоронної діяльності.

Програма атестації зі спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» складена на основі навчальних програм практичного спрямування в сфері юриспруденції, а саме: «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Судові та правоохоронні органи», «Адміністративне право та процес», «Кримінальне право», «Кримінальний процес».

Основна мета атестаційного екзамену полягає у визначенні відповідності професійної підготовки випускників спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» до освітньої характеристики та рівня їх готовності до самостійної правоохоронної діяльності і якості засвоєння програм з вищезазначених курсів.

Атестаційний екзамен проводиться в тестовій формі.

Тести готуються у відповідності до розміщеної нижче програми підготовки. З метою забезпечення об'єктивності, кожен блок тестових завдань готується профільними викладачами в кількості, що значно перевищує необхідний мінімум та передаються до деканату. Шляхом рандомного вибору з них формується кількість блоків тестових запитань, що відповідає кількості здобувачів відповідного курсу.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 3

2. Перелік компетентностей, які мають бути перевірені під час атестаційного екзамену

№	Компетентності	
1.	<i>Загальні компетентності</i>	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК6. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем. ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
2.	<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>	СК1. Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ правоохоронної діяльності; дотримання основних принципів реалізації правоохоронної функції держави. СК2. Здатність організувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності. СК3. Здатність професійно оперувати категоріально-понятійним апаратом права і правоохоронної діяльності. СК4. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності. СК5. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел. СК6. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації. СК7. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості та суспільства, протидіяти нелегальній (незаконній) міграції, тероризму та торгівлі людьми. СК8. Здатність ефективно забезпечувати публічну

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 4

		безпеку та порядку. СК10. Здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти. СК11. Здатність до аналізу та оцінки ризиків що впливають на вчинення адміністративних правопорушень та кримінальних злочинів (проступків). СК12. Здатність систематизувати закономірності злочинності, визначати особу злочинця, причини і умови злочинності та її окремих видів, реалізовувати напрями і заходи її запобігання. СК20. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб та публічній безпеці. СК21. Здатність ефективно застосовувати ресурсні можливості (інформаційні, організаційні, технічні та інші) взаємодії із міжнародними поліцейськими організаціями у професійній діяльності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 5

3. Критерії оцінювання знань

Критерії оцінювання – це система якостей, яка дозволяє реалізувати принцип єдності вимог до змісту і форми контролю рівня засвоєння знань і вмінь та їх об'єктивного оцінювання.

Шкала оцінювання

За шкалою	Атестаційний екзамен	Бали
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 6

4. Програма підготовки блоку «Теорія держави і права»

Модуль 1. Теорія держави

Тема 1. Теорія держави і права як наука та навчальна дисципліна.

Предмет теорії держави та права як юридичної науки та навчальної дисципліни.

Місце теорії держави і права в системі правових наук та навчальних дисциплін.

Методологія теорії держави та права.

Функції теорії держави та права.

Напрямки розвитку науки теорія держави і права.

Тема 2. Походження держави. Держава. Типологія держав.

Організація влади у первісному суспільстві. Особливості внутрішньої структури первісного суспільства.

Відмінність влади первісного суспільства від публічної влади в державі.

Наукові концепції (теорії) виникнення держави. Патріархальна, теологічна, договірна, насилля, психологічна, органічна, історико-матеріалістична тощо.

Виникнення права. Відмінність права від соціальних норм первісного ладу.

Поняття держави та її основні ознаки.

Внутрішня і зовнішня сторони суверенітету як ознаки держави. Національний суверенітет і право націй на самовизначення.

Основні теорії розвитку держави. Елітарна, технократична, плюралістичної демократії, конвергенції та ін.

Типологія держав. Цивілізаційний та формаційний підходи до типології держави. Особливості держав у межах одного типу.

Тема 3. Форми держави.

Поняття форми держави. Її структура та основні риси.

Форми державного устрою. Унітарна держава, її основні ознаки. Автономія в унітарній державі. Особливості України як унітарної держави.

Федеративна держава, принципи її утворення та правова основа. Взаємовідношення між федеральними органами державної влади і органами влади суб'єктів федерації. Види федерацій.

Конфедерація: поняття та ознаки.

Форма правління. Особливості класифікації форм державного правління. Види монархічних форм правління. Сучасні види монархії. Особливості абсолютних та обмежених монархій.

Види республіканських форм правління (управління) (парламентська, президентська, змішана республіка), критерії їх розрізнення. Форма правління в Україні.

Державний (політичний) режим: поняття, види. Демократичний політичний режим: поняття, різновиди, основні ознаки. Сутність народовладдя.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 7

Основні форми та інститути демократії. Антидемократичний режим: поняття, основні ознаки, різновиди. Тоталітарна та авторитарна форми державного політичного режиму.

Тема 4. Механізм та функції держави

Поняття механізму держави. Державні органи, установи, підприємства і організації, їх місце і роль у механізмі держави. Недержавні (комерційні) організації: специфічні риси їх функціонування у механізмі держави.

Поняття державного органу, його ознаки і поняття. Система державних органів в Україні.

Державна служба. Посадові особи: поняття, класифікація.

Поняття та класифікація функцій держави. Функції сучасної Української держави та її державних органів.

Правові форми здійснення державою своїх функцій. Правотворча, правозастосовна, правоохоронна, правозахисна та установча правові форми діяльності держави.

Правові основи правоохоронної діяльності; дотримання основних принципів реалізації правоохоронної функції держави.

Місце правоохоронних органів у державному механізмі держави.

Тема 5. Демократична, правова, соціальна держава

Поняття демократії, її основні принципи. Демократична держава. Форма та інститут демократії. Україна як демократична держава. Демократизація громадського і державного життя. Поняття і роль опозиції в парламенті і громадянському суспільстві.

Поняття та основні ознаки правової держави. Україна як правова держава. Принцип верховенства права і відповідності йому закону. Конституційне забезпечення принципу розподілу влад. Взаємна відповідальність держави і людини. Система стримувань та противаг, передбачена Конституцією України.

Україна як соціальна держава. Державна політика соціальної безпеки.

Тема 6. Влада. Державна влада. Теорія поділу влади.

Поняття влади. Види влади у суспільстві. Публічна влада. Церковна влада. Корпоративна влада. Влада засобів масової інформації. Політична влада. Поняття державної влади. Ознаки державної влади. Співвідношення державної влади і держави. Теорія поділу влади (поділу влад). Реалізація теорії поділу влади в сучасних державах. Поняття системи «стримувань і противаг». Основні цілі системи «стримувань і противаг». Втілення системи «стримувань і противаг» в Україні відповідно до її Основного Закону.

Тема 7. Держава як організація влади в суспільстві. Громадянське суспільство

Поняття громадянського суспільства та його основні ознаки. Умови формування громадянського суспільства. Сутність громадянського суспільства як фундаменту формування правової державності. Взаємодія громадянського суспільства і держави.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 8

Поняття, структура та сутність політичної системи. Місце держави в політичній системі суспільства.

Модуль 2. Теорія права

Тема 8. Поняття права. Норма права

Об'єктивне (позитивне) право та його ознаки. Цінність права.

Соціальне призначення та функції права. Загально-соціальні (виховна, інформаційна, орієнтаційна, оцінювальна) та спеціально-соціальні (юридичні) функції права (регулятивні – статична та динамічна, охоронна).

Право та культура. Право як індикатор культури суспільства.

Принципи в праві: їх поняття та класифікація. Загально-правові та міжгалузеві принципи. Принципи верховенства права в суспільстві і державі. Право та закон: їх співвідношення. Втілення загальнолюдських цінностей в загально-правових принципах права. Роль принципів права у правотворчості, та правозастосуванні.

Поняття норми права та її основні ознаки. Загальний характер та формальна визначеність норми права, загальна обов'язковість, примусовість, невизначеність адресату.

Види норм права. Регулятивні і правоохоронні норми права.

Значення класифікації норм права для їх ефективною реалізації.

Структура норми права. Гіпотеза, диспозиція, санкція (прості, складні, абсолютно та відносно визначені). Структура регулятивних та правоохоронних норм права.

Способи викладу правових норм у статтях нормативно-правових актів (прямий, посилковий і банкетний; казуїстичний і абстрактний). Співвідношення норми права та статті нормативно-правового акту.

Тема 9. Право у системі соціального регулювання

Поняття і основні ознаки соціального регулювання в суспільстві. Система соціального регулювання. Соціальні норми, їх визначення та види.

Мораль і право. Морально-правовий вплив на суспільні відносини. Загальні та особливі риси норм права і норм моралі. Право і справедливість.

Правове регулювання. Загальна характеристика. Предмет правового регулювання: поняття та ознаки. Правовий вплив на суспільні відносини.

Сфери та межі правового регулювання. Поняття і види сфер та меж правового регулювання.

Способи, типи і методи правового регулювання. Автономний (координації) та авторитарний (субординації) методи: поняття та ознаки.

Нормативні та індивідуальні (персоніфіковані) регулятори суспільних відносин. Сфери їх застосування та особливості методів.

Механізм правового регулювання: поняття, ознаки. Основні елементи механізму правового регулювання, їх зв'язок та взаємодія Стадії механізму правового регулювання.

Тема 10. Джерела права

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 9

Поняття форми (джерела) права та її значення в правовому регулюванні суспільних відносин.

Основні історичні форми права: поняття, види. Правовий (судовий, адміністративний) прецедент. Прецеденти Європейського Суду з прав людини та його місце в правовій системі України. Правовий звичай: основні ознаки та особливості. Нормативно-правові договори: міжнародні, типові, а також інші (господарські, страхування тощо). Правова доктрина (положення юридичної науки, наукові коментарі до текстів законодавства тощо).

Поняття правового (юридичного) акту. Види правових актів.

Нормативно-правовий акт: поняття та ознаки.

Закон як акт вищої юридичної сили. Класифікація законів в Україні. Конституція держави – основа правової системи суспільства. Закон у вузькому та поширеному сенсах. Співвідношення права та верховенства закону.

Система підзаконних нормативно-правових актів. Нормативно-правові акти глави (президента) держави. Правові акти уряду (Кабінету Міністрів України). Юридичні акти міністерств та центральних відомств, їх види та юридична природа. Правові акти МВС та їх правова природа. Нормативно-правові акти місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Локальні нормативні акти. Акти Конституційного Суду України, їх юридична природа.

Чинність нормативно-правових актів: у часі (вступ в силу та припинення дії нормативно-правового акту), пряма, зворотня і переживаюча; у просторі (територіальний та між територіальний принципи); чинність нормативно-правових актів за колом осіб.

Тема 11. Система права та система законодавства

Система права та правова система, їх співвідношення.

Поняття, основні ознаки і структура системи права. Галузь права. Загальна характеристика галузей права в Україні. Інститут права (суміжні інститути права).

Предмет і метод правового регулювання як підстави розподілу норм права за галузями. Публічне та приватне право. Матеріальне і процесуальне право. Поняття та основні риси правового режиму.

Система законодавства: поняття, основні риси та структура. Співвідношення системи права та системи законодавства. Міжнародне право та його пріоритет над національним правом (законодавством) згідно з Конституцією України.

Систематизація нормативно-правових актів (законодавства): поняття, принципи, форми. Кодифікація, інкорпорація та облік законодавства. Звід законів, систематичне зібрання законодавства тощо. Кодифікація законодавства в Україні, її головні напрямки та форми.

Тема 12. Нормотворчість

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОКЗ4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 10

Поняття і основні ознаки нормотворчості (організаційно-методичний аспект, інтелектуальна та волява сторони, фінансове та матеріальне-технічне забезпечення).

Види (класифікація) нормотворчості. Нормотворчість державних органів. Санкціонована правотворчість. Делегована нормотворчість: її переваги і недоліки. Первинна, поточна та кодифікаційна нормотворчість. Принципи нормотворчої (законодавчої) діяльності в Україні.

Законодавчий процес. Законодавча ініціатива (право законодавчої ініціативи та форми її реалізації). Основні стадії законодавчого процесу. Регламент законодавчого процесу. Оприлюднення та набуття чинності нормативно-правових актів (законів) за законодавством України.

Тема 13. Правові відносини

Поняття та основні ознаки правових відносин. Склад (структура) правових відносин. Матеріальні та юридичні аспекти змісту правовідносин. Основні елементи складу правовідносин: суб'єкти, зміст (юридичний, фактичний), об'єкти, юридичні факти. Суб'єктивне право: поняття, ознаки. Правомочність як структурний елемент (вид) суб'єктивного права. Юридичний обов'язок: поняття, ознаки, види. Повноваження.

Суб'єкти правовідносин. Правосуб'єктність фізичних осіб. Правоздатність. Дієздатність. Деліктоздатність. Правосуб'єктність юридичних осіб. Публічні (некомерційні) і приватні (комерційні) юридичні особи. Поняття та ознаки юридичної особи. Об'єднання та соціальні спільності як суб'єкти правових відносин. Держава як суб'єкт правових відносин (адміністративних, цивільних, міжнародних та ін.).

Об'єкти правових відносин: поняття та ознаки. Види об'єктів правових відносин: їх поняття та види згідно законодавства України. Особливості правового режиму окремих об'єктів правових відносин (земля, корисні копалини, радіаційні речовини тощо).

Юридичні факти: поняття та ознаки. Класифікація юридичних фактів. Види юридичних фактів за правовими наслідками: правостворюючі, правозмінюючі, правоприпиняючі. Види юридичних фактів за волювою ознакою: юридичні дії, події, стани. Поняття та види правових презумпцій. Юридичне становище та юридичний (фактичний) склад.

Тема 14. Тлумачення норм права

Поняття тлумачення норм права, його основні риси. З'ясування та роз'яснення змісту юридичних норм (їх окремих елементів).

Класифікація тлумачення норм права. Види тлумачення юридичних норм за суб'єктом.

Офіційне тлумачення юридичних норм та його види (легальне, автентичне). Юридична природа (наслідків) офіційного тлумачення правових норм, його обов'язковість в правозастосуванні.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 11

Неофіційне тлумачення норм права, його основні риси та види. Доктринальне тлумачення правових норм та його значення для правозастосування (науково-практичні коментарі, дослідження права: дисертації, статті, монографії тощо). Професійне та побутове тлумачення норм права.

Види тлумачення норм права за обсягом: буквальне, поширювальне (розширене) та обмежувальне тлумачення. Їх значення для правильного, обґрунтованого та законного прийняття юридичного рішення (акту).

Нормативне та казуальне тлумачення правових норм (за результатом).

Засоби тлумачення норм права, поняття та основні риси. Граматичне (філологічне, семантичне, лінгвістичне) тлумачення норм права. Логічне, історичне, телеологічне та наукове тлумачення правових норм.

Акти тлумачення права (інтерпретаційні), їх види та юридичні властивості.

Тема 15. Правовий статус людини і громадянина

Основні напрямки діяльності державних органів по забезпеченню реалізації прав і обов'язків особи в Україні. Міжнародні стандарти в галузі прав людини, в яких відображено процес поступового визнання основних прав людини. Сучасні міжнародно-правові акти. Міжнародний захист прав людини. Організаційна структура європейської системи захисту прав людини.

Роль правоохоронних органів у забезпеченні прав людини.

Система обов'язків людини і громадянина. Поняття юридичного обов'язку. Класифікація обов'язків.

Система прав дитини як складова системи прав людини. Поняття прав дитини. Нормативні акти про права дитини. Різновиди прав дитини.

Система гарантій прав, свобод і обов'язків людини і громадянина в демократичній державі.

Основні права нації, права народу. Поняття таких прав, їх види. Специфічні права національних меншин. Основні права людства.

Тема 16. Правова поведінка та правопорушення

Поняття та ознаки правомірної поведінки. Співвідношення права та поведінки (вчинку, діяльності). Воля, свідомість, інтелектуальні якості особи та правомірна поведінка.

Особливості структури (складу) правомірної поведінки. Об'єктивна та суб'єктивна сторони правомірної поведінки. Мотивація правомірної поведінки.

Типи правомірної поведінки. Позитивна відповідальність. Маргінальна та конформістська поведінка, умови та причини їх існування у сучасному суспільстві. Професійна правова поведінка поліцейських.

Поняття та ознаки правопорушення. Склад правопорушення. Суб'єкт правопорушення та його особливості у різних галузях (інститутах) права. Об'єктивна сторона правопорушення, її ознаки. Причинний зв'язок між правопорушенням та його наслідками. Суб'єктивна сторона правопорушення: вина, її форми - навмисність та необережність. Правомірне заподіяння шкоди.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОКЗ4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 12

Причини та природа правопорушень. Причини злочинності, її основні форми. Методи та форми боротьби зі злочинністю в Україні.

Тема 17. Юридична відповідальність

Поняття та ознаки юридичної відповідальності. (Нормативні та фактичні підстави, правозастосовний акт).

Види, функції та принципи юридичної відповідальності за законодавством України.

Виключення, обмеження та звільнення від юридичної відповідальності. Юридична відповідальність та права людини. Презумпція невинуватості як гарантія прав людини та громадянина.

Тема 18. Реалізація права

Поняття та основні ознаки реалізації права. Форми безпосередньої реалізації права: використання, виконання, дотримання.

Застосування юридичних норм як правова форма діяльності держави: поняття, ознаки. Застосування права як виду індивідуального (піднормативного) регулювання. Підстави застосування юридичних норм.

Правозастосовний процес та його основні стадії. Правова оцінка та кваліфікація фактичних обставин. Основні вимоги правильного застосування норм права. Достовірність та точність норми права, що застосовується.

Акт застосування права: поняття і ознаки. Види актів застосування права за юридичними наслідками, за формою зовнішнього прояву (письмовий, усний, конклюдентний). Відмінність актів застосування права від нормативно-правових актів.

Прогалини у праві. Аналогія закону, аналогія права та субсидіарне застосування. Шляхи подолання та усунення прогалин у праві.

Особливості застосування норм права правоохоронцями. Вимоги правильного та ефективного застосування норм права правоохоронцями.

Тема 19. Правова свідомість і правова культура

Поняття та основні риси правової свідомості. Структура правової свідомості та її елементи. Функції правосвідомості. Види правової свідомості: теоретична, професійна, побутова. Вплив правосвідомості на законотворчу та правозастосовну діяльність. Правова свідомість правознавця.

Деформація правосвідомості (правовий нігілізм, правовий ідеалізм). Витоки та причини правового нігілізму. Напрямки, засоби та форми його подолання в Україні.

Правова культура: її сутність та основні риси. Роль правової культури у формуванні громадянського суспільства та правової держави. Правова культура у законодавчій та правозастосовній діяльності. Правова культура посадової особи та громадянина.

Професійна правова культура правоохоронця: особливості та основні вимоги.

Поняття правового виховання та його механізм.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 13

Тема 20. Законність, правопорядок і дисципліна

Поняття та соціальна сутність законності. Законність як принцип життя громадянського суспільства. Режим законності у правовій державі. Основні принципи та вимоги законності. Законність та дисципліна.

Поняття гарантій законності. Система гарантій законності. Соціальні та ідеологічні гарантії законності. Юридичні гарантії законності: поняття та їх класифікація. Конституційне забезпечення законності.

Поняття та значення правопорядку в демократичній державі. Суспільний та правовий порядок: загальне та особливе. Співвідношення правопорядку з законністю та демократією.

Основні напрямки із забезпечення законності і правопорядку в Україні. Роль правоохоронних органів у забезпеченні законності та правопорядку.

Тема 21. Юридичний процес

Генетичні та логічні витoki теорії юридичного процесу як комплексної системи. Конституційні основи співвідношення традиційних (кримінальний, цивільний, адміністративний) та нетрадиційних (установчий, правотворчий, правозастосовний, судовий, контрольний тощо) юридичних процесів в правовій системі України.

Процесуальна форма як специфічна юридична конструкція. Процесуальні впровадження та їх склад. Поняття та основні різновиди стадій юридичного процесу. Процесуальний режим, його основні структурні елементи. Принципи юридичного процесу, основні засоби їх реалізації.

Процесуальне право в системі права України. Норми процесуального права, їх особливості та структура. Процесуальні документи; система, структура та функції. Процесуальні правовідносини: склад та їх співвідношення з матеріальними.

Тема 22. Правові системи сучасності

Система романо-германського права та її структура. Приватне і публічне право. Особливості норм романо-германського права. Система форм (джерел) права у країнах романо-германської правової сім'ї. Закон в системі джерел континентального права. Звичай: його роль та взаємодія з іншими джерелами права. Англосаксонська (англо-американська) сім'я правових систем.

Система форм (джерел) англійського права. Судовий прецедент, його ознаки і співвідношення з іншими формами права. Структура судового прецеденту. Загальна характеристика інших країн англо-американської правової сім'ї.

Загальна характеристика релігійних правових систем.

Мусульманська правова система. Особливості виникнення та розвитку мусульманського права. Шаріат. Особливості норм мусульманського права. Система форм (джерел) мусульманського права. Коран, сунна, иджма, кийяс. Релігійно-правова доктрина. Судове право і закон. Тенденції розвитку мусульманського права у сучасних правових системах.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 14

Індуське право. Юдейське право. Змішані правові системи. Вплив процесів колонізації на формування національних правових систем.

Інформаційні джерела блоку:

Основна література:

1. Конституція України (від 28 червня 1996 р.). К., 1996. 47 с. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/55-12>
3. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 року. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1427-12>
4. Загальна декларація прав людини. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015
5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004
6. Бурдін М. Ю., Логвиненко І. А., Лазарєв В. В. Теорія держави та права у визначеннях та схемах : довідник. Харків : ХНУВС, 2021. 108 с.
7. Крестовська Н. М Теорія держави і прав: підручник, практикум, тести. 2-ге вид., випр. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2019.
8. Крестовська Н. М. Теорія держави і прав: підручник, практикум, тести. 2-ге вид., випр. і доп. Київ: Юрінком Інтер, 2019.
9. Петришин О.В. Загальна теорія права : підручник. Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2020. - 568 с.
10. Теорія держави і права : підручник / за заг. ред. О. М. Бандурки. Харків: Майдан, 2018. 436 с.
11. Тополевський Р. Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 268 с.

Інтернет – ресурси:

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua/>.
2. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
3. Офіційний сайт Уповноваженого Верховної Ради України. URL: <http://www.ombudsman.kiev.ua>.
4. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Ради національної безпеки і оборони України. URL: <http://www.rainbow.gov.ua>.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 15

6. Офіційний сайт Конституційного суду України. URL: <https://ccu.gov.ua/index.php>.

7. Сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського. <http://www.nbuv.gov.ua/>

8. Сайт Національної юридичної бібліотеки України. <http://irbis-nbuv.gov.ua>

5. Програма підготовки блоку «Конституційне право України»

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Конституційне право України та його правова основа. Конституційний лад України.

Тема 1. Конституційне право – провідна галузь національного права.

Поняття і предмет галузі конституційного права. Співвідношення термінів «конституційне право» і «державне право». Місце та роль конституційного права в системі права України.

Система галузі конституційного права. Поняття та види конституційно-правових інститутів. Конституційно-правові норми: поняття, ознаки, види та структура. Специфіка конституційно-правових норм.

Джерела галузі конституційного права України. Види джерел та їх юридична природа. Місце Конституції України та конституційних законів у системі джерел галузі конституційного права.

Поняття та види конституційно-правових відносин. Суб'єкти та об'єкти конституційно-правових відносин. Юридичні факти в конституційному праві.

Відповідальність в конституційному праві. Суб'єкти та підстави конституційно-правової відповідальності. Конституційно-правова відповідальність посадових осіб та органів публічної влади.

Поняття, предмет та система науки конституційного права. Конституційне право як навчальна дисципліна.

Тема 2. Конституція України та її розвиток.

Визначення конституції та її сутність. Юридична та фактична конституція. Формальна та матеріальна конституція. Конституціоналізм, теоретичне обґрунтування необхідності функціонування конституції, предмет та функції конституції. Види конституцій.

Порядок прийняття та внесення змін до Конституції України. Установчий характер конституційних положень. Місце конституції в системі національного законодавства.

Історія конституційного розвитку України. Перша конституція Української незалежної держави – Конституція УНР від 29 квітня 1918 р. Конституції України радянського періоду. Основні етапи та напрямки новітньої

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б/ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 16

конституційної реформи в Україні. Особливості прийняття Конституції України 1996 р.

Основні риси та особливості Конституції України 1996 р. Структура Основного Закону нашої держави. Юридичні властивості Конституції України. Правова охорона Конституції України.

Значення Конституції України для розвитку української державності.

Тема 3. Конституційний лад і його закріплення в Конституції України.

Поняття конституційного ладу та його співвідношення з державним ладом. Ознаки і принципи конституційного ладу України. Закріплення конституційного ладу в Конституції України. Риси України як конституційної держави. Поняття державного ладу України та характеристика його принципів.

Гуманістичні і демократичні засади конституційного ладу України. Механізм української держави і її основні функції. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини – головний обов'язок української держави.

Народ – носій суверенітету і єдине джерело влади в Україні.

Конституційне закріплення принципу народного суверенітету. Співвідношення народного, національного і державного суверенітету. Форми здійснення народовладдя в Україні.

Конституційне закріплення форми української держави. Україна – унітарна республіка. Основні риси республіканської форми правління. Види республік. Особливості республіканської форми правління в Україні. Характеристика державно-політичного режиму в Україні.

Конституційні принципи культурної та мовної політики Української держави. Статус української мови як державної мови. Гарантування Конституцією України вільного розвитку, використання і захисту російської, інших мов національних меншин України.

Поняття і сутність суспільного ладу. Основні принципи суспільного ладу.

Система суспільного ладу.

Змістовий модуль 2. Конституційно-правовий статус людини громадянина в Україні. Народовладдя.

Тема 4. Основи правового статусу людини і громадянина.

Правовий статус людини і громадянина як інститут конституційного права. Поняття і види основних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні. Механізм реалізації і гарантії прав та свобод людини і громадянина. Співвідношення міжнародно-правового і національного регулювання прав і свобод людини та забезпечення міжнародних стандартів прав і свобод людини в Україні.

Поняття громадянства і належність до громадянства України. Принципи громадянства України. Набуття громадянства України. Припинення

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б/ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 17

громадянства України. Органи, які вирішують питання, пов'язані з громадянством України.

Правовий статус іноземців та осіб без громадянства в Україні. Поняття «іноземець» та види іноземців. Правова регламентація режиму іноземців в Україні. Права, свободи і обов'язки іноземців. Депортація іноземців. Екстрадиція іноземців іноземній державі. Біженці.

Тема 5. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні.

Конституційні права і свободи людини і громадянина. Права і свободи людини і громадянина, їх співвідношення. Класифікація конституційних прав і свобод людини і громадянина. Права людини і права громадянина. Покоління прав людини. Соціально-економічні і соціально-культурні права. Особисті права і свободи. Політичні права і свобод.

Конституційні обов'язки громадян України та людини: поняття та співвідношення. Конституційний обов'язок громадян України щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів. Обов'язок не заподіювати шкоди природі, культурній спадщині, відшкодування завданих збитків. Обов'язок сплачувати податки і збори в порядку й розмірах, встановлених законом. Обов'язок неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права й свободи, честь і гідність інших людей.

Тема 6. Народне волевиявлення.

Поняття виборів та їх соціальна функція. Види виборів. Виборче право і виборча система. Особливість виборчої системи України.

Принципи виборчого права і їх закріплення в Конституції України.

Принципи вільних виборів. Загальне, рівне і пряме виборче право. Таємне голосування. Поняття виборчого процесу. Правова регламентація стадій виборчого процесу. Призначення виборів, утворення виборчих органів і виборчих округів. Виборчі дільниці. Порядок висування та реєстрація кандидатів. Агітаційна компанія. Права кандидатів і гарантії діяльності.

Порядок проведення голосування, підрахунок голосів і встановлення результатів голосування. Повторне голосування і повторні вибори.

Поняття і соціальна функція референдумів. Види референдумів.

Призначення та порядок проведення референдумів. Предмет всеукраїнського референдуму. Правова регламентація питань організації референдумів та визначення їх результатів. Правові наслідки референдуму. Зміна та відміна рішень, прийнятих референдумом.

Відповідальність за порушення виборчих прав громадян.

Змістовий модуль 3. Організація державної влади в Україні

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 18

Тема 7. Конституційна система органів державної влади

Конституційне-правове регулювання питань організації і діяльності органів державної влади. Поняття, ознаки та конституційна система органів державної влади в Україні. Види органів державної влади.

Конституційний статус органів законодавчої, виконавчої і судової влади.

Конституційний статус Президента України та прокуратури в системі органів державної влади.

Принципи організації і діяльності органів державної влади, їх конституційне закріплення.

Тема 8. Конституційно-правовий статус Верховної Ради в Україні

Загальна теорія і стан парламентаризму в Україні.

Місце та роль Верховної Ради України в механізмі державної влади.

Верховна Рада – єдиний орган законодавчої влади в Україні, парламент України. Парламент та його ознаки. Види парламентів. Функції Верховної Ради України.

Чисельний склад та структура Верховної Ради України. Строк повноважень Верховної Ради України. Дострокове припинення повноважень Верховної Ради України.

Поняття статусу народного депутата України. Вільний депутатський мандат, несумісність депутатського мандата з іншими видами діяльності.

Термін повноважень народного депутата України. Дострокове припинення повноважень народного депутата України. Форми діяльності народного депутата України. Права і обов'язки народного депутата України. Право депутатів на запит. Гарантії діяльності народного депутата України та механізм їх реалізації.

Компетенція Верховної Ради України: поняття, конституційне закріплення. Законодавча компетенція. Питання, що визначаються та встановлюються виключно законами України. Бюджетна, установча та контрольна компетенція Верховної Ради України. Контрольні повноваження Верховної Ради України відносно Президента України та органів виконавчої влади.

Організація роботи Верховної Ради України. Органи та посадові особи Верховної Ради України. Порядок обрання та повноваження Голови Верховної Ради України, першого заступника і заступника Голови Верховної Ради України. Комітети Верховної Ради України: порядок формування, перелік, повноваження. Тимчасові спеціальні, тимчасові слідчі комісії та спеціальна тимчасова слідча комісія Верховної Ради України. Депутатські групи та фракції у Верховній Раді України.

Порядок роботи Верховної Ради України. Чергові та позачергові сесії Верховної Ради України. Порядок скликання та проведення сесій Верховної Ради України. Розгляд питань на пленарних засіданнях Верховної Ради України. Голосування у Верховній Раді України.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 19

Законодавчий процес та інші парламентські процедури. Стадії законодавчого процесу. Поняття законодавчої ініціативи. Суб'єкти права законодавчої ініціативи в Верховній Раді України. Попереднє обговорення законопроектів у комітетах Верховної Ради України. Порядок обговорення законопроекту на пленарних засіданнях Верховної Ради України в ході трьох читань. Прийняття законів. Промульгація законів Президентом України.

Введення в дію законів та інших актів Верховної Ради України. Особливості проходження в Верховній Раді України конституційних законів.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини: порядок призначення, повноваження, акти реагування.

Правовий статус Рахункової палати.

Тема 9. Президент України

Поняття глави держави, юридичні форми глави держави. Місце та роль Президента України в механізмі державної влади. Функції Президента України.

Порядок обрання Президента України. Законодавство про вибори Президента України.

Термін повноважень Президента України. Конституційні підстави та порядок дострокового припинення повноважень Президента України. Відставка Президента України. Неможливість виконання Президентом України своїх

обов'язків за станом здоров'я. Усунення Президента України з поста в порядку імпічменту Верховною Радою України. Виконання обов'язків Президента

України у разі дострокового припинення повноважень Президента України.

Компетенція Президента України. Конституційні засади взаємовідносин

Президента України і Верховної Ради України та його повноваження у сфері законодавчої влади. Конституційні засади взаємовідносин Президента України з органами виконавчої влади. Повноваження Президента України у сфері зовнішніх відносин, оборони та національної безпеки.

Акти Президента України.

Офіс Президента України.

Тема 10. Кабінет Міністрів України, інші органи виконавчої влади

Поняття та зміст виконавчої влади. Місце та роль Кабінету Міністрів України у механізмі державної влади. Поняття уряду держави та його функції.

Склад Кабінету Міністрів України. Порядок формування Кабінету Міністрів. Конституційний порядок призначення на посаду Прем'єр-міністра України. Компетенція Кабінету Міністрів України. Основні форми роботи Кабінету Міністрів України. Постанови і розпорядження Кабінету

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 20

Міністрів України. Відповідальність Кабінету Міністрів України. Відставка Прем'єр-міністра України та інших членів Кабінету Міністрів України.

Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади: система, порядок формування. Основні завдання та функції міністерств та інших центральних органів виконавчої влади України.

Система місцевих органів виконавчої влади. Конституційно-правовий статус місцевих державних адміністрацій. Порядок формування, структура, функції та повноваження місцевих державних адміністрацій. Порядок призначення та відповідальність голів місцевих державних адміністрацій.

Підстави та порядок припинення повноважень голів місцевих державних адміністрацій. Правовий статус виконавчої влади в Автономній Республіці Крим.

Конституційні засади взаємовідносин місцевих державних адміністрацій з органами місцевого самоврядування.

Тема 11. Конституційні засади судової влади в Україні. Конституційний суд України.

Суди – виключні органи правосуддя в Україні. Система судів загальної юрисдикції. Верховний Суд України. Загальне поняття й основні напрямки діяльності. Структура і склад Верховного Суду України. Спеціалізовані та апеляційні суди в Україні. Вищий адміністративний суд України.

Функції і повноваження судів загальної юрисдикції. Основні засади судочинства в Україні. Правовий статус суддів. Вимоги до кандидатів на посаду судді України. Порядок призначення суддів. Гарантії незалежності суддів. Органи суддівського самоврядування і кваліфікаційні колегії.

Вища рада правосуддя України: порядок формування, склад, основні функції і повноваження.

Правовий статус прокуратури в Україні. Система і структура прокуратури. Функції і повноваження прокуратури. Порядок діяльності органів прокуратури. Акти органів прокуратури.

Конституційний Суд – єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні. Склад та порядок формування Конституційного Суду та його склад.

Функції та повноваження Конституційного Суду України. Повноваження Великої палати, Сенатів та колегій Конституційного Суду України. Порядок діяльності Конституційного Суду і процедури розгляду ним справ. Конституційна скарга.

Змістовий модуль 4. Територіальний устрій держави та місцеве самоврядування в Україні

Тема 12. Територіальний устрій України

Поняття територіального устрою держави. Територіальний та державний устрій. Ознаки унітарних та федеративних держав. Різновиди унітарних держав.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 21

Конституційне закріплення форми державного устрою України як децентралізованої унітарної держави.

Автономія: поняття та види. Автономія установ і автономія колективів.

Територіальна та екстериторіальна автономія колективів. Види та форми територіальної автономії. Адміністративно-територіальна, національно-територіальна і національно-державна автономія. Автономія в Україні.

Конституційно-правовий статус Автономної Республіки Крим. Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим. Загальна характеристика Конституції Автономної Республіки Крим.

Поняття та система адміністративно-територіального устрою України.

Види адміністративно-територіальних одиниць.

Тема 13. Конституційні засади місцевого самоврядування

Поняття місцевого самоврядування. Місцеве самоврядування як елемент основ конституційного ладу України. Ознаки місцевого самоврядування.

Правова, організаційна і фінансова автономність органів місцевого самоврядування.

Міжнародно-правове регулювання питань місцевого самоврядування.

Європейська Хартія про місцеве самоврядування.

Наукові концепції місцевого самоврядування: громадівська теорія, державницька теорія, теорія муніципального дуалізму.

Історія становлення і розвитку місцевого самоврядування в Україні.

Магдебургське право. Органи місцевої державної влади в радянський період.

Місцеве самоврядування за Конституцією України 1996 р. Система принципів і органів місцевого самоврядування. Територіальна громада.

Порядок формування органів місцевого самоврядування. Сільські, селищні та міські голови: порядок обрання і статус. Сільські, селищні міські, районні, обласні ради. Виконавчі органи сільських, селищних та міських рад. Органи самоорганізації населення.

Територіальна, матеріальна і фінансова основа місцевого самоврядування.

Особливості здійснення місцевого самоврядування в містах Києві та Севастополі.

Функції і повноваження та акти органів місцевого самоврядування.

Адміністративний, фінансовий, судовий та ін. контроль (нагляд) за діяльністю органів місцевого самоврядування.

Гарантії здійснення повноважень і відповідальність місцевого самоврядування.

Інформаційні джерела блоку:

Основна література:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 22

1. Акт проголошення незалежності України: Прийнятий Верховною Радою України 24 серпня 1991 року // ВВР Української РСР. – 1991. - №38. – Ст. 502.
2. В. Ф. Нестерович. К. : Вид-во Ліра-К, 2018. 640 с.
3. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року// Відомості Верховної Ради України. 1990. № 31. Ст. 429.
4. Конституційне право України: навч. посіб. / упоряд. І. В. Тетарчук, Т. Є. Дяків. К. : ЦУЛ, 2018. 218 с.
5. Конституційне право: підручник / МВС України, Харків. Нац. ун-т внутр. справ ; за заг. Ред. О. С. Бакумова, Т. І. Гудзбь, М. І. Марчука ; [О. С. Бакумова, Т. І. Гудзбь, М. І. Марчука та ін.] ; передм. М. І. Марчука. Харків, 2019. 484 с.
6. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 р. із змінами // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
7. Куцин Я. М. Праксеологія парламентського контролю: порівняльно-аналітичне дослідження: дис. ... канд. юр. наук : 12.00.02. Ужгород, 2018. 261 с.
8. Куцин Я. М. Шляхи вдосконалення нормативно-правового закріплення прав опозиції у сфері здійснення парламентського контролю в Україні: порівняльно-правове дослідження. Visegrad journal on human rights. 2018. № 3/1. С. 103-108.
9. Совгиря О.В., Шукліна Н.Г. Конституційне право України. Повний курс: навчальний посібник. К.: Юрінком Інтер, 2018. 556 с.
10. Совгиря О.В., Шукліна Н.Г. Конституційне право України. Повний курс:навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 556 с.
11. Справа «Білуха проти України» (Заява N 33949/02). Європейський суд з прав людини, Міжнародні суди; Рішення, Справа від 09.11.2006URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_272#Text.
12. Права і свободи людини та їх дотримання під час дії воєнного стану. Ануфрієв М. І., Грицай Т. Г., Дубенко О. І., Коломоєць О. Д., Копотун І. М., Кривенко О. В., Петков В. П., Сивка В. В., Соболев Є. Ю. К. : ВД «Професіонал», 2022. 310 с.
13. Права і свободи людини: підручн. Тертишник В. М. Київ: Алерта, 2022. 432 с.

Інтернет – ресурси:

1. <http://rada.gov.ua/> – сайт Верховної ради України;
2. <http://www.rada.kiev.ua> – Бібліотека Верховної Ради України
3. <http://zakon.rada.gov.ua> – Законодавство України
4. <http://www.president.gov.ua> – офіційне інтернет-представництво Президента України
5. <http://www.nbuv.gov.ua/> – сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського;
6. <http://irbis-nbuv.gov.ua> – сайт Національної юридичної бібліотеки

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 23

України.

6. Програма підготовки блоку «Адміністративне право та процес»

Тема № 1. Адміністративне право—фундаментальна галузь публічного права.

Поняття та сутність публічного права. Публічний інтерес, критерії розмежування публічного та приватного інтересу.

Предмет та метод адміністративного права. Мета, завдання та соціальне призначення адміністративного права.

Тема № 2. Принципи адміністративного права.

Поняття та значення принципів адміністративного права.

Система принципів адміністративного права.

Принцип верховенства права (правителя/володаря).

Принцип законності.

Тема № 3. Джерела адміністративного права.

Поняття джерел права та джерел адміністративного права.

Формалізовані національні та міжнародні джерела адміністративного права.

Судові рішення в системі джерел адміністративного права.

Неформалізовані джерела адміністративного права.

Тема № 4. Суб'єкти адміністративного права.

Поняття та види суб'єктів адміністративного права .

Адміністративно—правовий статус фізичної особи.

Спеціально адміністративно—правові статуси фізичних осіб.

Тема № 5. Поняття публічної адміністрації. Президент та публічна адміністрація.

Поняття публічної адміністрації.

Органи публічної адміністрації.

Президент та публічна адміністрація.

Повноваження Президента України, щодо забезпечення законності у сфері публічного адміністрування.

Тема № 6. Адміністративно – правовий статус органів виконавчої влади.

Поняття та система органів виконавчої влади в Україні.

Адміністративно—правовий статус Кабінету Міністрів України.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОКЗ4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 24

Адміністративно–правовий статус Міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.

Тема № 7. Органи місцевого самоврядування та публічна адміністрація.

Поняття «місцеве самоврядування».

Сучасні компетенції місцевого самоврядування.

Тема № 8. Публічна служба.

Публічна служба: поняття, види, відмінність від інших видів трудової діяльності особи.

Поняття та види публічних службовців.

Обмеження публічних службовців.

Права та обов'язки державних службовців.

Прийняття, проходження державної служби, припинення державної служби.

Відповідальність державних службовців.

Тема № 9. Інструменти публічного адміністрування.

Поняття та види інструментів публічного адміністрування.

Поняття, ознаки та види нормативних актів, як форм публічної адміністрації.

Вимоги до нормативних актів публічної адміністрації.

Тема № 10. Позасудовий захист приватної особи у сфері публічного адміністрування.

Суть та особливості позасудового захисту прав, свобод і законних інтересів приватних осіб у сфері публічного адміністрування.

Адміністративна скарга.

Права та обов'язки учасників адміністративного оскарження.

Тема № 16. Поняття адміністративного проступку.

Поняття адміністративного проступку.

Ознаки адміністративного проступку.

Співвідношення адміністративного проступку та злочину.

Склад адміністративного проступку.

Об'єкти адміністративного проступку.

Тема № 17. Адміністративна відповідальність. Адміністративне стягнення.

Поняття і підстави адміністративної відповідальності.

Законодавче забезпечення адміністративної відповідальності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 25

Особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх.
Відповідальність посадових осіб.

Тема № 18. Загальні засади адміністративно–деліктного провадження.

Поняття «адміністративно-деліктне провадження».

Завдання адміністративного-деліктного провадження.

Порядок провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Звичайне та спрощене провадження.

Принципи адміністративно-деліктного провадження.

Принцип законності.

Принцип охорони інтересів держави й особи.

Тема № 19. Суб'єкти адміністративно–деліктного провадження.

Учасники провадження у справах про адміністративні правопорушення:
поняття, види, правовий статус.

Суб'єкти, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення.

Протокол про адміністративні правопорушення.

Тема № 20. Засоби забезпечення адміністративно–деліктного провадження (заходи процесуального примусу).

Загальна характеристика заходів забезпечення адміністративно-деліктного провадження (заходів процесуального примусу).

Адміністративне затримання.

Тема № 21. Публічне адміністрування у сфері економіки.

Основні напрямки та засоби державного впливу у сфері економіки.

Управління аграрним сектором в Україні.

Тема № 22. Адміністративно–правове регулювання та публічне управління соціально–культурним розвитком.

Адміністративно-правове регулювання та державне управління у сфері праці та соціальної політики.

Адміністративно-правове регулювання та державне управління у сфері охорони здоров'я.

Адміністративно-правове регулювання та державне управління у сфері освіти.

Тема № 23. Адміністративно–правове регулювання та публічне управління у сфері юстиції.

Загальна характеристика сфери юстиції.

Організація державного управління у сфері юстиції.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 26

Тема № 24. Адміністративно–правове регулювання та публічне управління у сфері внутрішніх справ.

Загальна характеристика сфері внутрішніх справ (Державна прикордонна служба України, Державна міграційна служба України, Державна служба з надзвичайних ситуацій України, Національна поліція України, Національна гвардія України, як складові системи внутрішніх справ).

Система та повноваження поліції, як складової частини внутрішніх справ.

Інформаційні джерела блоку:

Основна література:

1. Адміністративне право України. Адміністративне судочинство. Посібник за заг. ред. Н.Б. Писаренко. К: Право, 2019.
2. Адміністративне право України: підручник / Ю. П. Битяк (кер. авт. кол.), І.М Балакарева, І.В. Бойко та ін.; за заг. ред. Ю. П. Битяка. Харків: Право, 2020. 392 с.
3. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В.Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. – Видання четверте. – Херсон : ОЛДПЛЮС, 2021. – 656 с.
4. Адміністративна процедура: навч. посібник / І. В. Бойко, О. Т. Зима, О. М. Соловійова, А.М. Школик; за заг. ред. І. В. Бойко. Харків: Право, 2019. 206 с.
5. Адміністративне право України (загальна частина) : навч. посіб. / [Остапенко О. І. Ковалів М. В., Єсімов С. С. та ін.] ; [Вид. 2-е, доп.] Львів : СПОЛОМ, 2021. 616 с.
6. Адміністративно-правова реформа в Україні / за заг. ред. С. В. Петкова. Київ: КНТ, 2022 180 с.
7. Військові правопорушення: навчально-практичний посібник: - Під заг. ред. Коропаткіка І. М. – Алієв Р. В., Ануфрієв М. І., Бортняк К. В., Грицай Т. Г., Дубенко О. І., Золотарьова М. К., Катеринчук К. В., Копотун І. М., Коропаткін І. М., Кривенко О. В., Петков В. П., Петков С. В., Сивка В. В., Сингаївська І. В., Ховпун О. І. К.: ВД «Професіонал», 2022. 360 с.
8. Адміністративне судочинство : підруч. для здобувачів вищ. освіти / [В. В. Мартиновський, Ю. В. Мех, В. Я. Настюк та ін.] ; за заг. ред. Р. В. Шаповала. З опорою на законодавство станом на 1 лип. 2023 р. Харків : Право, 2023. 432 с.
9. Адміністративно-правові засади взаємодії Державного бюро розслідувань з органами державної влади : монографія / Андрій Францевич ; Наук.-дослід. ін-т публічного права. Київ-Одеса : Фенікс, 2021. 172 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б/ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 27

10. Військові адміністративні правопорушення. Військові кримінальні правопорушення (злочини). Законодавство. Коментар. [текст] практичний посібник. Григоренко А. В., Руснак Ю. І. К. : «Центр учбової літератури», 2021. 272 с.
11. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
12. Конституція України док. 254к/96-ВР в редакції від 01.01.2019 р. 27-ІХ.
13. Порядок подання нормативно-правових актів на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України та проведення їх державної реєстрації: Наказ Міністерства юстиції України від 12 квітня 2005 року. № 34/5
14. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку зберігання вилучених під час здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення речей і документів» від 16 січня 2012 № 17 // Урядовий кур'єр від 19 січня 2012 № 10
15. Про військово-цивільні адміністрації: Закон України від 03.02.2015, № 141-VIII // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/141-19>
16. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012, № 4572-VI // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>
17. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
18. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014. № 1700-VII // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
19. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996. - № 393/96-ВР // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>
20. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014, № 794-VII // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/794-18>
21. Про місцеве самоврядування. Закон України від 21.05.1997 №280/97.
22. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999, № 586-XIV // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/586-14>
23. Про молодіжні та дитячі громадські організації: Закон України від 01.12.1998, № 281-XIV // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/281-14>
24. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015, № 580-VIII // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
25. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 № 442// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/442-2014->
26. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014, № 442 // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF>
27. Про політичні партії в Україні: Закон України від 05.04.2001, № 2365-III // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2365-14>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 28

28. Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності: Указ Президента України від 10.06.1997. - № 503/97//[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/503/97>
29. Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23.04.1991, № 987-ХІІ // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/987-12>
30. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001, № 2493-ІІІ // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>
31. Про судоустрій і статус суддів. Закон України 1402-VІІІ. Поточна редакція від 01.01.2019. 193- ІХ.
32. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011, № 3166-VІ // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>.
33. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні, що затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України від 7 липня 2017 року № 575.
34. Інструкція про порядок направлення представників Національного центрального бюро Інтерполу до Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерпол, затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України від 29 листопада 2018 року № 968.
35. Інструкція з організації проходження служби у складі міжнародних операцій з підтримання миру і безпеки національним персоналом із числа поліцейських, військовослужбовців Національної гвардії України, затверджена наказом МВС України від 31 липня 2019 року № 639.
36. Порядок направлення офіцерів зв'язку до Європейського поліцейського офісу, затверджений наказом МВС України від 29 жовтня 2019 року № 905.

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>
2. Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>
3. Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>
4. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua>

7. Програма підготовки блоку «Кримінальне право»

Модуль 1. Поняття кримінального правопорушення та його склад

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 29

Тема 1. Поняття, предмет, метод, система, завдання та наука кримінального права

1. Предмет та методи кримінального права України
2. Місце кримінального права в системі юридичних наук
3. Система, завдання та функції кримінального права України
4. Наука кримінального права
5. Принципи кримінального права

Тема 2. Закон про кримінальну відповідальність

1. Джерела кримінального права.
2. Кримінально-правова норма і її структура.
3. Дія кримінального закону в часі
4. Зворотня сила кримінального закону
5. Дія кримінального закону в просторі і по колу осіб
6. Тлумачення кримінального закону.

Тема 3. Поняття та ознаки кримінального правопорушення

1. Кримінальне правопорушення і злочинність
2. Поняття та ознаки кримінального правопорушення
3. Відмінність кримінального правопорушення від інших правопорушень
4. Малозначне діяння та його значення
5. Класифікація кримінальних правопорушень

Тема 4. Кримінальна відповідальність та склад кримінального правопорушення

1. Поняття та ознаки кримінальної відповідальності
2. Підстава кримінальної відповідальності
3. Стадії кримінальної відповідальності
4. Форми кримінальної відповідальності
5. Кримінально-правові відносини
6. Поняття та значення складу кримінального правопорушення
7. Структура складу кримінального правопорушення
8. Види складів кримінальних правопорушень
9. Кваліфікація кримінального правопорушення

Тема 5. Об'єкт кримінального правопорушення

1. Поняття об'єкту кримінального правопорушення
2. Види об'єктів
3. Багатооб'єктні кримінальні правопорушення
4. Предмет кримінального правопорушення

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 30

Тема 6. Об'єктивна сторона складу кримінального правопорушення

1. Поняття і значення об'єктивної сторони
2. Діяння – основний елемент об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення
 - а) дія;
 - б) бездіяльність.
3. Кримінально протиправні наслідки та їх види
4. Матеріальні, формальні та усичені склади кримінальних правопорушень
5. Причинний зв'язок між діяннями та наслідками та його значення для можливості притягнення особи до кримінальної відповідальності.
6. Факультативні елементи об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.

Тема 7. Суб'єкт кримінального правопорушення

1. Поняття і ознаки суб'єкта кримінального правопорушення
2. Вік кримінальної відповідальності
3. Поняття та критерії осудності
4. Неосудність та її критерії
5. Відповідальність при обмеженій осудності
6. Відповідальність за вчинення кримінального правопорушення в стані сп'яніння
7. Спеціальні ознаки суб'єкта кримінального правопорушення

Тема 8. Суб'єктивна сторона складу кримінального правопорушення

1. Поняття та значення суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.
2. Вина: поняття, зміст, форми.
3. Умисел та його види.
4. Кваліфікація вчиненого за різними видами умислу.
5. Необережність та її види.
6. Подвійна (складна, змішана) форма вини.

Тема 9. Незакінчене кримінальне правопорушення

1. Поняття і види незакінченої кримінально протиправної діяльності
2. Готування до кримінального правопорушення
3. Замах і його види
4. Добровільна відмова від доведення кримінального правопорушення до кінця
5. Кримінальна відповідальність за незакінчене кримінальне правопорушення

Тема 10. Співучасть у вчиненні кримінального правопорушення

1. Поняття співучасті, її об'єктивні і суб'єктивні ознаки.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 31

2. Форми співучасті.
3. Види співучасників.
4. Відповідальність співучасників.
5. Добровільна відмова при співучасті

Тема 11. Множинність кримінальних правопорушень

1. Поняття множинності кримінальних правопорушень
2. Поняття та види одиничного (єдиного) кримінального правопорушення
3. Повторність кримінальних правопорушень
4. Сукупність кримінальних правопорушень та її види
5. Рецидив кримінальних правопорушень та його види

Тема 12. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння

1. Поняття і види обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.
2. Необхідна оборона. Перевищення меж необхідної оборони.
3. Крайня необхідність і умови її правомірності.
4. Затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння.
5. Фізичний або психічний примус.
6. Діяння, пов'язане з ризиком.
7. Виконання наказу чи розпорядження.
8. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності організованої групи чи злочинної організації.

Тема 13. Звільнення від кримінальної відповідальності

1. Поняття і види звільнення від кримінальної відповідальності
2. Звільнення від кримінальної відповідальності:
 - а) у зв'язку з дійовим каяттям;
 - б) у зв'язку з примиренням винного з потерпілим;
 - в) у зв'язку з передачею особи на поруки;
 - г) у зв'язку із зміною обстановки;
 - д) у зв'язку із закінченням строків давності;

Модуль 2. Покарання та окремі види кримінальних правопорушень

Тема 14. Поняття, мета і система покарань

1. Поняття і ознаки покарання. Відмінність покарання від інших видів державного примусу і заходів громадського впливу.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 32

2. Поняття мети покарання. Законодавче визначення мети покарання і її практичне значення. Мета покарання за чинним кримінальним законодавством і її характеристика. Наука кримінального права про мету покарання.

3. Ефективність покарання. Поняття ефективності покарання, її критерії і показники. Умови підвищення ефективності покарання.

4. Поняття, ознаки і значення системи покарання.

5. Види покарань. Класифікація покарань. Основні і додаткові покарання. Покарання, що можуть застосовуватися як основні і як додаткові.

6. Штраф. Поняття і розміри штрафу. Майно, що може бути вилучене при стягненні штрафу. Заміна штрафу іншим покаранням. Наслідки злісного ухилення при сплаті штрафу.

7. Позбавлення військового, спеціального звання рангу, чину або кваліфікаційного класу. Підстави і порядок застосування цього покарання.

8. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю. Підстави і умови призначення цього покарання, його строки. Відповідальність за невиконання вироку суду про позбавлення права займати певні посади або займатися певною діяльністю.

9. Громадські роботи. Поняття порядок та строки цього виду покарання.

10. Виправні роботи. Поняття та строки виправних робіт. Розмір відрахування із заробітку засудженого до виправних робіт. Наслідки ухилення і злісного ухилення від відбування виправних робіт без позбавлення волі.

11. Службові обмеження для військовослужбовців. Поняття, строки та порядок виконання цього виду покарання.

12. Конфіскація майна. Поняття конфіскації майна та її види. Умови застосування конфіскації майна. Майно, що не підлягає конфіскації. Відмінність конфіскації майна як покарання від так званої спеціальної конфіскації.

13. Арешт як вид покарання. Строки та порядок виконання кримінального покарання у вигляді арешту.

14. Обмеження волі. Поняття строки та порядок виконання покарання у вигляді обмеження волі.

15. Тримання в дисциплінарному батальйоні. Підстави і умови застосування цього виду покарання і його строки.

16. Позбавлення волі на певний строк. Поняття і строки позбавлення волі при призначенні цього виду покарання.

17. Довічне позбавлення волі. Порядок та умови застосування цього виду покарання. Незастосування покарання у вигляді довічного позбавлення волі.

18. Загальні начала призначення покарання

19. Обставини, які пом'якшують покарання

20. Обставини, що обтяжують покарання

21. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 33

22. Призначення покарання за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті

23. Призначення покарання при рецидиві кримінальних правопорушень

24. Призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень

25. Призначення покарання за сукупністю вироків

Тема 15. Звільнення від покарання та його відбування

1. Звільнення від відбування покарання:

а) з випробуванням;

б) з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до 7 років;

в) вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до 3 років;

г) у зв'язку із закінченням строків давності обвинувального вироку;

2. Умовно-достроково звільнення від відбування покарання

3. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким

4. Звільнення від покарання за хворобою

Тема 16. Інші заходи кримінально-правового характеру

1. Поняття, юридична природа примусових заходів медичного характеру. Підстави і цілі їх застосування

2. Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру.

3. Види примусових заходів медичного характеру

4. Продовження, зміна і припинення примусових заходів медичного характеру

5. Примусове лікування. Особи до яких може бути застосоване примусове лікування. Порядок здійснення примусового лікування відносно осіб, засуджених до позбавлення або обмеження волі.

Тема 17. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх та покарання неповнолітніх

1. Умови кримінальної відповідальності неповнолітніх

2. Види покарань для неповнолітніх і особливості їх призначення

3. Звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності. Застосування примусових заходів виховного характеру

4. Звільнення неповнолітніх від покарання, обчислення строків давності і зняття та погашення судимості.

Тема 18. Злочини проти основ національної безпеки України

1. Поняття, види та загальна характеристика злочинів проти основ національної безпеки України

2. Злочини, які посягають на внутрішню (суспільно-політичну) безпеку держави

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОКЗ4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 34

3. Злочини проти безпеки держави у політичній, інформаційній, економічній, соціальній, екологічній, науково-технічній і військовій сферах

Тема 19. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи
2. Кримінальні правопорушення проти життя особи (ст. 115–120 КК)
3. Кримінальні правопорушення проти здоров'я особи (ст. 121–128 КК)
4. Кримінальні правопорушення, що ставлять в небезпеку життя та здоров'я особи (ст. 129–145 КК).

Тема 20. Кримінальні правопорушення проти власності

1. Поняття, види та загальна характеристика кримінальних правопорушень проти власності.
2. Заволодіння чужим майном шляхом його вилучення (крадіжка, грабіж, розбій, вимагання, шахрайство, привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем).
3. Заволодіння чужим майном без ознак викрадення (шляхом обману або зловживання довірою, привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї).
4. Некорисливі кримінальні правопорушення проти власності (знищення або пошкодження чужого майна, погроза знищення майна, порушення обов'язків щодо охорони майна, придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного кримінально протиправним шляхом

Тема 21. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності

1. Поняття та загальна характеристика кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності, їх види.
2. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку.
3. Кримінальні правопорушення проти моральності.

Інформаційні джерела блоку:

Основна література:

1. Кримінальний кодекс України прийнятий 5 квітня 2001 р. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#n3899>
2. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. - 10-є вид., переробл. та доповн. / За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. К.: Дакор, 2018. 1360 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОКЗ4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 35

3. Острогляд О.В. Основні положення кримінально-правової політики України та Кримінального права України (Загальна частина) [Текст] : навчальний посібник [в схемах та визначеннях, практичні завдання]. 3-тє вид., переробл. та допов. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2021. 340 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1rCe4jyCzhEffWigmVxWhzpPobtWJ_woJ/view
4. Фріс П.Л. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. 2-ге видання, доповнене та перероблене. К.: Атіка, 2009. 512 с.
5. Кваліфікація та розслідування порушення законів і звичаїв війни : наук.-практ. посіб. / А. А. Вознюк, І. В. Жук, О. В. Таран, С. С. Чернявський та ін.; за заг. ред. М. С. Цуцкірідзе, В. В. Чернея, А. А. Вознюка. К. : Норма права, 2023. 320 с.
6. Злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку: спеціальні питання кваліфікації, проведення слідчих (розшукових) дій, призначення комп'ютерно-технічних судових експертиз : наук-практ. посіб. / Б. Б. Теплицький, Л. Г. Шарай, К. М. Ковальов, С. А. Кузьмін. К.: ПАЛИВОДА А. В., 2019. 168 с.
7. Кримінальна відповідальність за створення злочинних об'єднань та участь у них: монографія / А. А. Вознюк. - Київ : ФОП Маслаков, 2018. 928 с.
8. Кримінально-правова охорона суспільних відносин у військовій сфері : монографія / О.М. Сарнавський. Київ: Логос, 2020. 240 с.
9. Постанова ПВСУ «Про судову практику у справах про необхідну оборону» від 26.04.2002 р. № 1
10. Постанова ПВСУ «Про судову практику у справах проти життя і здоров'я людини » від 7 лютого 2003 р. № 2
11. Судова практика у справах про злочини проти статевої свободи та недоторканості особи // Вісник Верховного Суду України. – 2007. - № 3.
12. Постанова ПВСУ «Про судову практику у справах про злочини проти власності» від 06.11.2009 р. № 10
13. Постанова ПВСУ «Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності» від 23.12.2005 р. № 12
14. Постанова ПВСУ «Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями» від 23.12.2005 р. № 13
15. Постанова ПВСУ «Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, а також адміністративні правопорушення на транспорті» від 23.12.2005 р. № 14
16. Постанова ПВСУ «Про судову практику у справах про контрабанду та порушення митних правил» від 03.06.2005 р. № 8

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОКЗ4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 36

17. Постанова ПВСУ «Про практику застосування судами України законодавства у справах про кримінальну відповідальність за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом» від 15.04.2005 р. № 5

18. Постанова ПВСУ «Про застосування судами законодавства про відповідальність за втягнення неповнолітніх у злочинну чи іншу антигромадську діяльність» від 27 лютого 2004 р. № 2

Інтернет-ресурси:

<http://www.president.gov.ua>. – офіційний веб-сайт Президента України.

<http://www.portal.rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.

<http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.

<http://www.mvs.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.

8. Програма підготовки блоку «Кримінальний процес»

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика кримінального провадження

Тема 1. Поняття, суть і завдання кримінального процесу. Кримінальне процесуальне законодавство. Засади кримінального провадження.

1. Поняття кримінального процесу.
2. Функції кримінального процесу.
3. Форми кримінального процесу.
4. Наука кримінального процесу.
5. Поняття кримінального процесуального права.
6. Поняття, значення і класифікація засад кримінального провадження.
7. Конституційні засади кримінального провадження
8. Спеціальні засади кримінального провадження та їх характеристика

Тема 2. Поняття і класифікація суб'єктів кримінального процесу.

1. Поняття і класифікація суб'єктів кримінального процесу.
2. Суд, слідчий суддя, присяжний як суб'єкти кримінально-процесуальної діяльності.
3. Сторона обвинувачення
4. Сторона захисту
5. Потерпілий та його представник у кримінальному процесі. Їх процесуальний статус.
6. Інші учасники кримінального провадження.
7. Застосування заходів безпеки до суб'єктів кримінального провадження.
8. Відводи суб'єктів кримінального провадження.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 37

Тема 3. Докази і доказування у кримінальному процесі.

1. Поняття та значення кримінального процесуального доказування.
2. Предмет, межі і суб'єкти доказування.
3. Процес доказування у кримінальному провадженні.
4. Поняття, ознаки та значення доказів.
5. Класифікація доказів у кримінальному процесі.
6. Характеристика процесуальних джерел доказів.
7. Процесуальний порядок зберігання речових доказів і документів
8. Протоколи процесуальних дій
9. Висновок експерта

Тема 4. Відшкодування (компенсація) шкоди у кримінальному провадженні

1. Відшкодування (компенсація) шкоди: поняття, учасники, види шкоди
2. Способи відшкодування шкоди.
3. Поняття, підстави, предмет та суб'єкти цивільного позову у кримінальному провадженні
4. Кримінальні процесуальні заходи забезпечення цивільного позову.
5. Вирішення цивільного позову в кримінальному провадженні.
6. Відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю.

Тема 5. Поняття процесуальних строків та їх значення у кримінальному процесі.

1. Поняття та значення процесуальних строків у кримінальному провадженні
2. Класифікація строків у кримінальному провадженні
3. Порядок обчислення, продовження та поновлення процесуальних строків
4. Поняття і види процесуальних витрат
5. Характеристика окремих видів процесуальних витрат.
6. Порядок відшкодування процесуальних витрат

Тема 6. Заходи забезпечення кримінального провадження.

1. Поняття та класифікація заходів забезпечення кримінального провадження.
2. Загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження
3. Виклик слідчим, дізнавачем, прокурором, судовий виклик
4. Привід: підстави та порядок застосування
5. Накладення грошового стягнення як захід забезпечення кримінального провадження

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 38

6. Тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом
7. Відсторонення від посади
8. Тимчасовий доступ до речей і документів
9. Тимчасове вилучення майна
10. Арешт майна у кримінальному провадженні

Тема 7. Запобіжні заходи

1. Поняття та види запобіжних заходів
2. Мета та підстави застосування запобіжних заходів
3. Загальний порядок застосування, зміни та скасування запобіжних заходів
4. Особисте зобов'язання
5. Особиста порука
6. Застава як запобіжний захід
7. Домашній арешт
8. Тримання під вартою
9. Строки тримання під вартою та порядок їх продовження
10. Поняття та види затримання у кримінальному процесі
11. Затримання уповноваженою службовою особою
12. Законне затримання
13. Затримання на підставі ухвали слідчого судді, суду про дозвіл на затримання з метою приводу
14. Затримання особи без ухвали слідчого судді, суду

Змістовий модуль 2 Загальна характеристика стадій кримінального процесу

Тема 8. Загальні положення досудового розслідування

1. Поняття, значення і завдання стадії досудового розслідування.
2. Форми досудового розслідування.
3. Етапи досудового розслідування.
4. Початок та місце провадження досудового розслідування
5. Строки дізнання і досудового слідства, порядок їх продовження
6. Розгляд клопотань під час досудового розслідування
7. Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування
8. Складання кримінально-процесуальних документів під час досудового розслідування.
9. Здійснення прокурорського нагляду, відомчого і судового контролю за законністю в діяльності органів досудового розслідування.
10. Єдиний реєстр досудових розслідувань.
11. Особливості розслідування кримінальних проступків.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОКЗ4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 39

12. Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень.

Тема 9. Проведення слідчих (розшукових) дій

1. Поняття, види, система та значення слідчих (розшукових) дій.
2. Загальні вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій.
3. Загальна характеристика слідчих (розшукових) дій та порядок їх проведення.
4. Допит та його процесуальне оформлення
5. Пред'явлення для впізнання та його види.
6. Обшук та його види.
7. Огляд і його види.
8. Ексгумація трупа, підстави і процесуальний порядок її проведення.
9. Експертиза та підстави її проведення.
10. Негласні слідчі (розшукові) дії: поняття, підстави проведення. Види негласних слідчих (розшукових) дій.
11. Особливості виклику і допиту малолітньої або неповнолітньої особи.
12. Загальні положення про втручання у приватне спілкування

Тема 10. Повідомлення про підозру

1. Поняття, зміст та значення повідомлення особи про підозру.
2. Зміст і форма письмового повідомлення про підозру.
3. Процесуальний порядок повідомлення про підозру.
4. Допит підозрюваного.
5. Особливості повідомлення про підозру окремій категорії осіб.
6. Права підозрюваного та їх роз'яснення.
7. Зміна повідомлення про підозру

Тема 11. Підсудність та підготовче судове провадження

1. Поняття та види підсудності у кримінальному провадженні
2. Підстави та порядок передачі справ з одного суду до іншого.
3. Поняття та значення підготовчого провадження
4. Питання, які з'ясовуються суддею при підготовчому судовому провадженні.
5. Поняття і строки підготовчого провадження
6. Порядок проведення підготовчого судового провадження.
7. Рішення, які приймаються за результатами підготовчого судового провадження.
8. Закриття кримінального провадження.
9. Ознайомлення з матеріалами провадження

Тема 12. Судовий розгляд

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 40

1. Поняття, суть і значення стадії судового розгляду.
2. Загальні положення судового розгляду у кримінальному провадженні.
3. Межі судового розгляду.
4. Процедура судового розгляду.
5. Види судових рішень
6. Види, структура та зміст вироку
7. Ухвала суду, її зміст
8. Спрощене провадження щодо кримінальних проступків
9. Провадження в суді присяжних

Тема 13. Провадження в суді апеляційної інстанції

1. Поняття, завдання та основні риси стадії апеляційного провадження.
2. Предмет та суб'єкти апеляційного оскарження
3. Порядок та строки апеляційного оскарження.
4. Суд апеляційної інстанції.
5. Межі перегляду судом апеляційної інстанції.
6. Результати апеляційного розгляду.
7. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом апеляційної інстанції.

Тема 14. Виконання судових рішень

1. Суть, значення і завдання стадії виконання судових рішень
2. Набрання судовим рішенням законної сили
3. Порядок виконання судових рішень у кримінальному провадженні
4. Порядок звернення судового рішення до виконання
5. Питання, які вирішуються судом у стадії виконання судових рішень

Тема 15. Провадження в суді касаційної інстанції

1. Стадія касаційного провадження: поняття, завдання
2. Предмет касаційного оскарження
3. Суб'єкти, порядок та строки касаційного оскарження
4. Межі перегляду судом касаційної інстанції
5. Порядок касаційного розгляду
6. Результати розгляду касаційної скарги
7. Судові рішення суду касаційної інстанції

Інформаційні джерела блоку:

Основна література:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 41

1. Кримінальний процес : навч. посібник / Ю.П. Аленін, Л.І. Аркуша [та ін.]; НУ «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2020. 582 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua>
2. Кримінальний процес України у питаннях і відповідях: навч. посіб. / Л.Д. Удалова, М.А. Макаров, Ю.І. Азаров, С.О. Заїка, О.В. Кубарева, О.В. Римарчук, В.В. Рожнова, Д.О. Савицький, А. В. Форостяний, О.Ю. Хабло. Видання 5-те, переробл. і доповн. Київ, 2020. 497 с
3. Кримінальний процес України у питаннях і відповідях: навч. посіб. / Л. Д. Удалова, М. А. Макаров, Ю.І. Азаров, С. О. Заїка, О. В. Кубарева, О.В. Римарчук, В. В. Рожнова, Д. О. Савицький, А. В. Форостяний, О. Ю. Хабло. Видання 5-те, переробл. і доповн. Київ, 2020. 497 с
4. Кримінальний процес: підручник / Р. І. Благута, Ю. В. Гуцуляк, О.М. Дуфенюк та ін.; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова, В. В. Луцика. Львів: ЛьвДУВС, 2019. Ч. 1. 532 с. URL: https://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/kryminal-nyu-protses_LDUVS.pdf
5. Кримінальний процес: підручник / Р.І. Благута, Ю.В. Гуцуляк, О.М. Дуфенюк та ін.; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова, В. В. Луцика. Львів: ЛьвДУВС, 2019. Ч. 1. 532 с.
6. Кримінальний процесуальний кодекс України. Чинне законодавство України зі змінами та доповненнями на 11 квітня 2023 р.: (відповідає офіційному текстові). К.: ВД «Професіонал», 2023. 344 с. URL: <https://culonline.com.ua/catalog/kodeks/kriminalniy-protsesualniy-kodeks-1-1-1>

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.president.gov.ua>. – офіційний веб-сайт Президента України.
2. <http://www.portal.rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
3. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
4. <http://www.mvs.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.
5. <http://www.court.gov.ua/vscourt> – офіційний веб-портал судової влади в Україні
6. <http://www.sc.gov.ua> – офіційний веб-сайт Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ.
7. <http://www.gp.gov.ua> – офіційний веб-сайт Генеральної прокуратури України.
8. <http://www.minjust.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України.
- <http://www.reyestr.court.gov.ua> – єдиний реєстр судових рішень в Україні.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 42

9. Програма підготовки блоку «Судові та правоохоронні органи»

Модуль 1. Судова система України.

Тема 1. Основні поняття, предмет та система дисципліни «Судові та правоохоронні органи».

1. Предмет та значення дисципліни «Судові та правоохоронні органи».
2. Система навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи». Взаємозв'язок з іншими навчальними дисциплінами.
3. Історичні аспекти виникнення та становлення судової влади в Україні.

Тема 2. Поняття та принципи судової влади.

1. Поняття принципів та ознаки судової влади, її співвідношення з іншими гілками влади.
2. Форми реалізації судової влади та її функції.
3. Основні засади судочинства, їх характеристика.
4. Генезис інституту судової влади в Україні.

Тема 3. Судоустрій України.

1. Загальна характеристика системи судоустрою України.
2. Основні поняття й інститути системи судоустрою.
2. Місцеві суди, види, склад, повноваження. Порядок утворення та ліквідація місцевих судів. Голова місцевого суду його права та обов'язки, порядок призначення.
3. Апеляційні суди, види, склад, повноваження.
4. Вищі спеціалізовані суди, їх види та функції.
5. Верховний Суд та його місце у судовій системі України.

Тема 4. Статус суддів та суддівське самоврядування

1. Призначення та обрання на посаду судді, вимоги до кандидата на посаду судді. Статус судді.
2. Права і обов'язки суддів.
3. Дисциплінарна відповідальність судді. Вища кваліфікаційна комісія суддів України.
4. Загальні засади суддівського самоврядування. Рада суддів. Вищі органи суддівського самоврядування.

Тема 5. Конституційний суд України.

1. Статус і повноваження Конституційного Суду. Склад та порядок його формування. Організація діяльності Конституційного Суду.
2. Правовий статус судді Конституційного Суду. Вимоги до кандидатів у судді Конституційного Суду України. Повноваження Голови Конституційного Суду України та його заступників.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 43

3. Конституційне провадження. Рішення і висновки Конституційного Суду України, їх значення.

Тема 6. Державна судова адміністрація України.

1. Положення про Державну судову адміністрацію України.
2. Повноваження Державної судової адміністрації України.
3. Голова Державної судової адміністрації України, його основні функції.

Модуль 2. Правоохоронні органи України.

Тема 7. Поняття, ознаки і завдання правоохоронної діяльності та правоохоронних органів України.

1. Загальні поняття, ознаки та завдання правоохоронної діяльності.
2. Поняття та ознаки правоохоронного органу. Система правоохоронних органів України.
3. Поняття спеціальної правоохоронної діяльності та спеціального правоохоронного органу.

Тема 8. Система і структура органів прокуратури. Основні напрямки діяльності прокуратури.

1. Поняття прокуратури і її роль в Україні. Функції і засади діяльності прокуратури України.
2. Організаційні основи системи прокуратури. Статус прокурора.
3. Офіс Генерального прокурора, його структура та повноваження.
3. Вимоги до кандидатів на посаду прокурорів місцевої, регіональної, Генеральної прокуратури. Повноваження прокурора з виконання покладених на нього функцій.
4. Кадри органів прокуратури. Порядок призначення на посаду прокурора та звільнення з адміністративної посади. Звільнення прокурора з посади, припинення, зупинення його повноважень на посаді. Дисциплінарна відповідальність прокурора.
5. Органи прокурорського самоврядування.

Тема 9. Поняття, система та завдання Міністерства внутрішніх справ.

1. Місце Міністерства внутрішніх справ України в системі центральних органів виконавчої влади, завдання, основні напрямки діяльності.
2. Система та повноваження Міністерства внутрішніх справ України.
3. Повноваження, функції, порядок призначення Міністра внутрішніх справ України.
4. Органи та підрозділи, що належать до системи Міністра внутрішніх справ та їх функції.

Тема 10. Національна поліція: поняття, завдання, структура.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 44

1. Національна поліція України. Структура і повноваження Національної поліції.
2. Структура і компетенція територіального органу Національної поліції обласного та районного рівня.
3. Поліцейський та його статус. Повноваження поліції та загальні засади проходження служби в Національній поліції.

Тема 11. Органи Служби безпеки України.

1. Поняття Служби безпеки України, її основні завдання, принципи та організація діяльності.
2. Система органів безпеки. Структура Центрального управління СБ України.
3. Склад кадрів Служби безпеки України.
4. Повноваження Служби безпеки України. Права та обов'язки підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.

Тема 12. Органи досудового розслідування в Україні.

1. Досудове розслідування: поняття та форми. Строки досудового розслідування.
2. Органи досудового розслідування, їх система, завдання і компетенція.
3. Статус слідчого, вимоги, що ставляться до кандидатів на посаду слідчого.
4. Слідчий апарат, його структура. Органи, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, їх компетенція.

Тема 13. Національне антикорупційне бюро України. Державне бюро розслідувань.

1. Структура, правові основи, завдання та повноваження Національного антикорупційного бюро України.
2. Статус працівників Національного антикорупційного бюро України. Вимоги, порядок призначення та повноваження директора Національного антикорупційного бюро України.
3. Державне бюро розслідувань: структура, правові основи, завдання та принципи. Статус працівників.

Тема 14. Органи юстиції та нотаріату в Україні.

1. Система органів і установ юстиції. Основні напрями діяльності Міністерства юстиції України.
2. Поняття нотаріату, принципи діяльності. Основні завдання та правове регулювання нотаріальної діяльності в Україні.
3. Структура нотаріальних органів, їх повноваження.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 45

4. Права та обов'язки нотаріуса. Повноваження державних нотаріальних контор і державних нотаріальних архівів.

5. Поняття та мета діяльності Нотаріальної палати України. Правовий і соціальний захист нотаріусів.

Тема 15. Державна прикордонна служба України.

1. Завдання та принципи діяльності органів охорони державного кордону.
2. Структура органів охорони державного кордону.
3. Положення про органи охорони державного кордону Державної прикордонної служби України.

Тема 16. Державна фіскальна служба України. Державна податкова служба України. Державна митна служба України.

1. Основні завдання, правові засади та повноваження Державної фіскальної служби України.
2. Основні завдання, правові засади та повноваження Державної податкової служби України.
3. Основні завдання, правові засади та повноваження Державної митної служби України.

Тема 17. Державна кримінально-виконавча служба України.

1. Основні завдання, правові засади та принципи діяльності Державної кримінально-виконавчої служби України.
2. Органи та установи виконання покарань.
3. Структура та чисельність Державної кримінально-виконавчої служби України.
4. Правовий і соціальний захист персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України.

Тема 18. Взаємодія правоохоронних органів України з міжнародними правоохоронними органами

1. Правові і науково-методичні основи взаємодії правоохоронних органів України та зарубіжних країн при розслідування злочинів.
2. Взаємодія Інтерполу з правоохоронними органами світу при розслідуванні транснаціональних злочинів.

Інформаційні джерела блоку:

Основна література:

1. Адміністративне право України. Адміністративне судочинство. Посібник за заг. ред. Н.Б. Писаренко. К: Право, 2019.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 46

2. Адміністративне судочинство. Процесуальні документи за заг. ред. Чижмар К.І. К: 2019.
3. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. 1991. № 38. Ст. 502.
4. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. 1990. № 31. Ст. 429.
5. Діденко Н. Г. Організаційно-правові засади правоохоронної діяльності / Н. Г. Діденко / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2013-1/doc/5/01.pdf>.
6. Кодекс адміністративного судочинства України: наук.-практ. коментар за заг. ред. А.Г. Чубенко. К.: Професіонал, 2023.
7. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
8. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21 грудня 2016 р. // (Відомості Верховної Ради. 2017. № 7-8. Ст.50.
9. Про військово-цивільні адміністрації: Закон України від 03.02.2015. № 141-VIII // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/141-19>
10. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 грудня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. 1994. №11. Ст. 50.
11. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
12. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. 1994. № 11. Ст. 3.
13. Про забезпечення права на справедливий суд: Закон України від 12 лютого 2015 р. // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/192-19#Text>
14. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13 липня 2017 р. // Закон № 2136-VIII.
15. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. 1994. № 28. Ст. 232.
16. Судові, правоохоронні, контрольно-наглядові та правозахисні органи України : підручник / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. С. М. Гусарова ; [С. М. Гусаров, О. Ю. Салманова, А. Т. Комзюк та ін.]. Харків, 2020. 508 с
17. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні: Матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (Чернівці, 24-25 жовтня 2019 р.); [редкол.: О. В. Щербанюк (голова), А. С. ЦибулякКустевич (відпов. секр.) та ін.]. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2019. 336 с.
18. Кузьменко О.В. Адміністративна відповідальність (курс лекцій) . К.: Юрінком Інтер, 2020. 568 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/262.00.1/Б /ОК34- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 47 / 47

19. Про державну таємницю: Закон України від 21 січня 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. 1994. № 16. Ст. 93.
20. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 22. Ст.303.
21. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України від 24 січня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. 1995. № 6. С. 35.
22. Судові та правоохоронні органи: навчальний посібник, видання друге/ Тетарчук І.В. ЦУЛ, 2022. 202 с.
23. Настільна книга слідчого (дознавача, детектива): теорія та практика, особливості провадження під час воєнного стану. Київ. ВД «Професіонал», 2023. 788 с.

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. **www.rada.gov.ua**
2. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади.
http://www.kmu.gov.ua/control/
3. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.
http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/index
4. Офіційний веб-сайт Національної поліції України.
http://www.npu.gov.ua/uk/
5. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України.
http://www.minjust.gov.ua/
6. Офіційний веб-портал Міністерства освіти і науки України.
http://www.mon.gov.ua/